

Suvestinė redakcija nuo 2015-07-15 iki 2016-10-17

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00438

CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJOS

DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. sausio 23 d. 4R-17
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (Žin., 2005, Nr. 142-5103)
6 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Bepiločių orlaivių naudojimo taisykles (pridedama).
2. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2014 m. gegužės 1 d.

Direktorius

Kęstutis Auryla

BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bepiločių orlaivių naudojimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato bendrąsias bepiločių orlaivių naudojimo taisykles, skrydžių vykdymo jais sąlygas ir tvarką, šiems orlaiviams taikomus techninius reikalavimus ir atitinkamų leidimų bei išimčių suteikimo tvarką.

2. Šiose taisyklėse nustatyti reikalavimai galioja visiems Lietuvos Respublikos oro erdve skrydžius vykdančioms bepiločių orlaivių valdytojams ir atitinkamai orlaiviams, turintiems maksimalią kilimo masę nuo 300 g iki 25 kg. Vykdančioms skrydžius bepiločiais orlaiviais, kurių maksimali kilimo masė yra iki 300 g, taikomi tik šių taisyklių 11 punkte nustatyti reikalavimai.

3. Vykdyti skrydžius bepiločiais orlaiviais, kurių maksimali kilimo masė yra nuo 25 kg, galima tik Civilinės aviacijos administracijos (toliau – CAA) arba jos įgaliotoje organizacijoje registruotais orlaiviais ir turint išankstinį CAA leidimą, kuriame nurodytos tokiam skrydžiui taikomos sąlygos ir apribojimai, taip pat taikomi orlaivio tinkamumo, civilinės atsakomybės draudimo bei specialūs kvalifikaciniai reikalavimai tokio orlaivio valdytojui.

4. Šių taisyklių reikalavimai, neatsižvelgiant į šių taisyklių 2 punkto nuostatas, netaikomi:

4.1. lynu valdomų bepiločių orlaivių (t.y. ratu skrendantiems orlaiviams, kurių padėtis ir aukštis reguliuojami viename gale pritvirtintu fiksuoto ilgio lynu, kuriuo riboja skrydį valdantis asmuo), nepakylančių aukščiau nei 150 pėdų (45 metrų) nuo žemės paviršiaus, skrydžiams;

4.2. bepiločių pririšamų balionų ir aitvarų, nepakylančių aukščiau nei 150 pėdų (45 metrų) nuo žemės paviršiaus, skrydžiams;

4.3. visiems bepiločių orlaivių skrydžiams uždaroje patalpoje.

5. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

bepilotis orlaivis – kiekvienas orlaivis be įgulos, kurį galima valdyti nuotoliniu būdu arba kurio skrydis valdomas automatiškai, taip pat laisvojo skridimo orlaivis;

laisvojo skridimo orlaivis – sunkesnis už orą bepilotis orlaivis, kurio keliamoji jėga skrendant susidaro dėl dinaminės oro sąveikos su fiksuotais keliamaisiais paviršiais ir laisvasis skridimas nėra tiesiogiai valdomas nuotoliniu ar automatiniu būdu.

psichotropinės medžiagos – alkoholis, opioidai, kanabinoidai, raminamieji (migdomieji) vaistai, hipnotikai, kokainas, psichostimuliuojamosios ir haliucinogeninės medžiagos, lakūs skysčiai. Prie šių medžiagų kava ir tabakas nepriskiriami;

uždara patalpa – stacionariomis pertvaromis nuo išorės atskirta patalpa.

6. Asmuo, valdantis bepiločio orlaivio skrydžio trajektoriją yra laikomas bepiločio orlaivio valdytoju. Valdytojas yra atsakingas už bepiločio orlaivio valdymą pagal šias taisyklių reikalavimus.

7. Draudžiama valdyti bepilotį orlaivį vartojus kokių nors žmogaus galimybes ribojančių psichotropinių medžiagų, taip pat sergant, labai pavargus ar esant kitoms priežastims, dėl kurių jis negali tinkamai atlikti savo pareigų.

8. Bepiločių orlaivių valdytojai turi būti susipažinę ir laikytis pagrindinių teisės aktų, reglamentuojančių skrydžių saugą Lietuvos Respublikos oro erdvėje pagrindinių reikalavimus. Šių teisės aktų pagrindinių reikalavimų sąrašas skelbiamas CAA interneto svetainėje.

9. Bepiločio orlaivio valdytojas asmeniškai atsako, kad orlaivis būtų techniškai tvarkingas. Prieš kiekvieną skrydį valdytojas privalo patikrinti visų bepiločio orlaivio valdymo elementų ir jėgainės darbą. Jeigu valdytojui kyla abejonų dėl bepiločio orlaivio techninės būklės, skrydį vykdyti griežtai draudžiama.

II. SKRYDŽIŲ VYKDYMAS BEPILOČIAIS ORLAIVIAIS

10. Vykdyti skrydžius bepiločiu orlaiviu Lietuvos Respublikos oro erdvėje galima laikantis šių bendrųjų bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių:

10.1. teritorijoje, kurioje tokių skrydžių nedraudžia vietos savivaldybė ir jie vykdomi laikantis nustatytų sąlygų bei reikalavimų (jeigu jos nustatytos);

10.2. matant vizualiai, įžiūrint jo skrydžio kryptį ir padėtį, ir bet kokiais atvejais ne toliau kaip 1000 m nuo fizinės valdytojo buvimo vietos;

10.3. išlaikant minimalų 50 metrų atstumą nuo visų rūšių transporto priemonių, statinių ir pašalinių žmonių;

10.4. už miestų ir miestelių tankiai gyvenamų rajonų arba žmonių sambūrio atvirose vietose ribų.

11. Bepiločių orlaivių skrydžiai, negavus atskiro oro eismo paslaugų teikėjo leidimo, draudžiami valdomos oro erdvės dalyje, esančioje:

11.1. arčiau kaip 1 jūrmylės (apie 1.8 km) spinduliu nuo Lietuvos Respublikos tarptautinių Vilniaus, Kauno, Palangos ir Šiaulių oro uostų aerodromų kontrolinių taškų (toliau – kontroliniai taškai) neatsižvelgiant į skrydžio aukštį;

11.2. 1 – 3 jūrmylių spinduliu (apie 5.4 km) nuo kontrolinių taškų virš šalia esančių kliūčių (medžių, statinių, reljefo elementų, elektros laidų, įrenginių ir kt.);

11.3. toliau kaip 3 jūrmylių spinduliu nuo kontrolinių taškų aukščiau 200 pėdų (apie 60 metrų) nuo žemės paviršiaus.

12. Šių taisyklių 11 punkte bepiločių orlaivių skrydžiams apribotų valdomos oro erdvės dalių žemėlapiai pateikti šių taisyklių 1 – 4 prieduose.

13. Bepiločių orlaivių skrydžiai nevaldomoje oro erdvėje draudžiami:

13.1. virš 400 pėdų (apie 120 metrų) nuo žemės paviršiaus, išskyrus atvejus, kai gautas išankstinis CAA leidimas ir tie skrydžiai vykdomi laikantis leidime nustatytų sąlygų;

13.2. Lietuvos Respublikos aerodromų oro eismo zonose (vertikaliose ir horizontaliose ribose), išskyrus atvejus, jei yra gautas aerodromo naudotojo raštiškas sutikimas ir laikomasi aerodromo naudotojo nustatytų sąlygų.

14. Pilotuojamas orlaivis visada turi pirmenybę prieš pilotų orlaivį. Bepiločiu orlaiviu draudžiama skristi ir kelti pavojų kylantiems ir tūpiantiems orlaiviams.

15. Daiktai, įvairios medžiagos arba skysčiai gali būti išmetami arba purškiami iš skrendančio bepiločio orlaivio tik laikantis CAA nustatytų sąlygų.

16. Specialios veiklos oro erdvėje vykdyti skrydžius bepiločiais orlaiviais galima tik gavus šios oro erdvės naudotojo atitinkamą leidimą.

17. Prieš skrydį bepiločio orlaivio valdytojas privalo susipažinti su visa skrydžių saugos informacija, teisės aktų reikalavimais, vietos savivaldybės reikalavimais, meteorologine situacija (prireikus ir prognoze).

18. Jeigu skrydžio metu bepiločio orlaivio valdytojas netenka galimybės valdyti orlaivį (parandama orlaivio valdymo kontrolė) ir pastarasis išskrenda iš orlaivio valdytojo vizualaus apžvalgos lauko ribų, apie tai būtina nedelsiant telefonu informuoti artimiausią skrydžių valdymo centrą, kurio telefonai skelbiami CAA interneto svetainėje. Pranešime būtina pateikti šią informaciją: orlaivio valdytojo vardas ir pavardė, vieta, kurioje prarasta orlaivio valdymo kontrolė, orlaivio skrydžio aukštis bei skrydžio kryptis.

III. IŠIMČIŲ SUTEIKIMAS

19. Asmenys gali kreiptis į CAA su prašymu suteikti išimtį šių taisyklių 10.2 – 10.4 punktuose nustatytiems reikalavimams, jeigu jie vykdo ūkinę komercinę veiklą, tenkina viešąjį interesą, pateikia veiklą įrodančius dokumentus ir gali pagrįsti CAA priimtina skrydžių saugos lygi atitinkamomis priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4R-124](#), 2015-07-13, paskelbta TAR 2015-07-14, i. k. 2015-11313

19¹. Prieš pateikdami CAA prašymą suteikti išimtį, asmenys turi kreiptis į CAA nustatytus reikalavimus atitinkančias patvirtintas organizacijas (toliau – organizacijas) techniškai įvertinti bepilotų orlaivį ir valdytojo įgūdžius. Vertinimas atliekamas pagal organizacijų patvirtintą metodiką ir reikalavimus, suderintus su CAA. Jei organizacijose vertinimo atlikti neįmanoma, vertinimą atlieka CAA. CAA vertinimui atlikti gali pasitelkti ekspertus.

Papildyta punktu:

Nr. [4R-124](#), 2015-07-13, paskelbta TAR 2015-07-14, i. k. 2015-11313

19². Per 10 darbo dienų nuo prašymo ir įvertinimo gavimo dienos CAA priima sprendimą dėl išimties suteikimo / nesuteikimo. Sprendime suteikti išimtį nurodomos skrydžio vykdymo sąlygos ir apribojimai bei orlaivio tinkamumo skraidyti reikalavimai, civilinės atsakomybės draudimo ir specialūs kvalifikaciniai reikalavimai orlaivio valdytojui.

Papildyta punktu:

Nr. [4R-124](#), 2015-07-13, paskelbta TAR 2015-07-14, i. k. 2015-11313

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Šios taisyklės nustato tik minimalius bepiločių orlaivių skrydžių saugos reikalavimus ir neatleidžia bepilotio orlaivio savininko ar valdytojo nuo bet kokios formos teisinės atsakomybės prieš kitus asmenis, jeigu bus pažeistos šių asmenų teisės ir teisėti interesai.

21. CAA patvirtintos vertinimo organizacijos ir jų ekspertai skelbiami CAA tinklalapyje.

Papildyta punktu:

Nr. [4R-124](#), 2015-07-13, paskelbta TAR 2015-07-14, i. k. 2015-11313

Pakeitimai:

1.

Civilinės aviacijos administracija, Įsakymas

Nr. [4R-124](#), 2015-07-13, paskelbta TAR 2015-07-14, i. k. 2015-11313

Dėl Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2014 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. 4R-17 „Dėl Bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių“ pakeitimo